

Yrityksen rahoituskanavat

Lendrit Peci

2022 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Yrityksen rahoituskanavat

Lendrit Peci
Tradenomi
Opinnäytetyö
Huhtikuu, 2022

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää erilaisia rahoitusvaihtoehtoja yrityksille sekä listata näiden hyvät sekä huonot puolensa. Työssä on osattu myös selvittämään esimerkkejä siitä, milloin näitä rahoituksen kanavia voidaan hyödyntää.

Rahoituksen ehdot vaihtelevat vaihtoehtoisin, jonka ymmärtäminen on tärkeää ennen yrityksen rahoituskanavien käyttöä ja työllä on pyritty auttamaan aiheesta kiinnostuneita tai rahoitusta kaipaavia yrityksiä.

Opinnäytetyössä aineistoa on kerätty haastattelumenetelmällä ja tietoa on myös kerätty kirjallisista lähteistä, sekä palvelun tarjoajien verkkosivuilta, erilaisista artikkeleista ja blogikirjoituksista. Haastateltaviksi on valittu yrityksen edustajia, jossa edustajat kertoivat heidän omia kokemuksiaan käytetyistä rahoituslähteistä.

Opinnäytetyö sisältää teorian lisäksi myös mielipiteitä ja kokemuksia, jotka ovat saattaneet poiketa normaalista arjesta tai tapahtumien kulusta.

Opinnäytetyössä on onnistuttu listaamaan eri rahoitusvaihtoehtojen ehdot ja tärkeimmät huomioonotettavat tiedot. Opinnäytetyössä ei ole kuitenkaan varsinaista oikeaa ja väärää vastausta, sillä rahoituskanavien käyttö vaihtelee eri tapahtumien saatossa.

Lendrit Peci

Funding options for companies

Year

2022

Pages

366

The purpose of the thesis was to find out different financing options for companies and to list their pros and cons. Thesis has also been able to find out and explain examples of when and how these funding channels can be utilized the best.

Funding terms vary from option, which is important to understand before using these funding channels, and the work has been aimed at helping people that are interested in different financing options or for companies that need funding.

In the thesis, material has been collected using an interview method and information has also been collected from written sources, as well as from the websites of service providers, various articles and blog posts. Representatives of the company have been selected for interviews, where the representatives shared their own experiences of the funding sources used.

In addition to theory, the thesis also contains opinions and experiences that may have deviated from normal everyday life or the course of events.

The thesis has succeeded in listing the terms and conditions of the various funding options and the most important information to consider, however, there is no real right or wrong answer in the thesis, as the use of funding channels varies with different events.

Keywords: Company, financing, loan, investing

Sisällys

1	Johdanto.....	7
2	Tutkimuksen lähtökohdat	7
2.1	Kohteena olevan ongelman kuvaus	7
2.2	Opinnäytetyöongelma	8
2.3	Teoreettinen viitekehys, rajoituksen peruskäsitteet ja tulevaisuus	8
2.4	Käytettävät menetelmät ja aineiston kerääminen	9
2.4.1	Suunnitelma käytettävästä tutkimusaineistosta	9
2.4.2	Haastateltavien valinta	11
2.4.3	Haastatteluiden tiedon purku.....	11
2.5	Tulosten luotettavuus	11
3	Rahoituskanavat	11
3.1	Pankki.....	12
3.1.1	Pankkien korko.....	15
3.1.2	Yrityslainain viitekorko	15
3.2	Laskurahoitus	18
3.3	Factoring	18
3.4	Varjopankit.....	19
3.5	Bisnesenkelit.....	19
3.6	Pääomasijoittaja	20
3.7	Joukkorahoitus	21
3.7.1	Vertaislainat.....	22
3.7.2	Lahjoitusperusteinen joukkorahoitus	22
3.7.3	Vastikkeellinen joukkorahoitus	22
3.7.4	Pääomaperusteinen joukkorahoitus.....	23
4	Julkiset rahoituslähteet	23
4.1	Finnvera	24
4.2	Business Finland	24
4.3	ELY-keskus	25
5	Tulevaisuuden rahoituskanavat	25
6	Haastattelut.....	27
6.1	Yritys 1.....	28
6.2	Yritys 2.....	29
6.3	Yritys 3.....	30
7	Yhteenveto	31
	Lähteet.....	33
	Kuviot	36

1 Johdanto

Opinnäytetyön aihealue liittyy rahoitukseen ja tutkimuksen tavoitteena on selvittää erilaisia rahoitusvaihtoehtoja yrityksille, jonka pohjalta luodaan visio tulevaisuudennäkemyksistä. Rahoituspalveluiden lainaehdot vaihtelevat ja tutkimuksessa selvitetään, minkälainen rahoitusmuoto on tietyssä tilanteessa sopivin ja kustannusperusteisesti järkevin, sekä mihin rahoitusmuotoihin kannattaa kiinnittää erityisesti huomiota lähitulevaisuudessa.

Tutkimuksen tarkoituksena on listata mahdollisimman monen eri rahoituskanavan hyvät sekä huonot puolet ja mitä vaihtoehtoja kyseisillä rahoituskanavilla on kokonaisuudessaan.

Yritysten liiketoiminnan rahoituksen lähde on perinteisesti ollut pankki, joka on monipuolistanut palveluitaan digitalisaation myötä. Pankkipalveluiden lisäksi digitalisaatio on tuonut myös uusia rahoitusmahdollisuuksia sekä -muotoja julkisille rahoituslähteille (Tölä 2016). Pankkipalveluiden lisäksi, yrityksen on mahdollista hakea rahoitusta rahoituslaitoksilta, vakuutusyhtiöiltä, sijoittajilta tai valtiolta yritystuen muodossa (yrittäjät 2013). Joukkorahoitus on yksi rahoitusmuoto, joka on kerännyt suurta huomiota viimeisien vuosien aikana ja kyseiseen rahoitusvaihtoehtoon perehdytään opinnäytetyössä syvällisemmin (Mäkinen 2018).

2 Tutkimuksen lähtökohdat

Kappaleessa käydään läpi tutkimuksen lähtökohdat, jossa listataan opinnäytetyön ongelmat ja mitä sillä pyritään selventämään.

2.1 Kohteena olevan ongelman kuvaus

Yrityksen liiketoimintaa harjoittaessa tulee miettiä tarkasti yrityksen pääomarakennetta ja eri rahoitusvaihtoehtoja. Perinteisten pankkilainojen lisäksi, rahoitusta voi hakea joukkorahoituksen muodossa, rahoituslaitoksilta, vakuutusyhtiöiltä, sijoittajilta tai yritystuen muodossa. Pankkilainan saaminen voi olla hankalaa yritykselle, jolloin on mietittävä muita rahoitusvaihtoehtoja. Yritystuen perusteet vaihtelevat tuen myöntäjän ja käyttötarkoituksen mukaan. Lainojen ehdot vaihtelevat lainanmyöntäjistä ja yrityksen tilasta riippuen.

Opinnäytetyön tarkoituksena on käydä läpi rahoitusta tarjoavat tahot, lainaehtojen vertailu, rahoitusvaihtoehtojen edut ja haitat sekä merkittävät rahoitusta tarjoavat tahot tulevaisuudessa.

2.2 Opinnäytetyöongelma

Opinnäytetyössä pyritään selvittämään yrityksen rahoitusvaihtoehtoja nyt ja tulevaisuudessa. Tutkimuksen keskeisiä käsitteitä ovat rahoitusta tarjoavat tahot, rahoitusvaihtoehtojen lainaehdot ja tulevaisuuden rahoitusvaihtoehdot.

Yrityksen liiketoimintaa harjoittaessa tulee miettiä yrityksen rahoitusvaihtoehtoja, pääomarakennetta, lainaehdoja, tavoitteita ja millaista rahoitusta tavoitteiden saavuttamiseen vaaditaan. Vaikka yritys tekisi hyvää tulosta, vieraan pääoman avulla on mahdollista kasvattaa tuloja entisestään ja yrityksen tulee vertailla rahoitusta tarjoavia palveluja ja niiden ehtoja, jotka liittyvät rahoitukseen. Digitalisaatio on tuonut uusia rahoitusvaihtoehtoja yrityksille ja opinnäytetyössä käsitellään tulevaisuudessa kasvavia rahoituslähteitä. Varsinkin joukkorahoitus on kerännyt suurta huomiota viimeisien vuosien aikana.

Opinnäytetyön tarkoituksena on vastata seuraaviin kysymyksiin:

- Millaisia rahoitusvaihtoehtoja on olemassa yritykselle?
- Mitä etuja kukin rahoitusvaihtoehto sisältää?
- Millaisia lainaehdoja rahoituslähteet sisältävät?
- Mitkä ovat tulevaisuuden rahoituslähteet?

2.3 Teoreettinen viitekehys, rajoituksen peruskäsitteet ja tulevaisuus

Yrityksen liiketoiminta vaatii pääomaa, jolla prosessi saadaan kulkemaan. Tätä pääomaa ei kaikilla uusyrityksillä tai pitkään toimivilla yrityksillä ole. Opinnäytetyössä pyritään avaamaan erilaisia rahoitusmahdollisuuksia, rahoitusta tarjoavien tahojen lainaehdoja ja kustannuksia. Lisäksi opinnäytetyössä tutkitaan tulevaisuutta, kuten muutoksia kyseisille rahoitusmahdollisuuksille sekä vaikutuksia rahoitusmarkkinoille.

Uusyrityksissä pääomaa haetaan yleensä ulkopuolisilta tahoilta, kuten pankista tai sijoittajilta. Mikäli oma pääoma ei riitä hankintoihin, yrityksen tulee ottaa vierasta pääomaa. Vieras pääoma on yritykseen sijoitettua pääomaa, jota ulkopuoliset tahot sijoittavat yritykseen yleensä ilman omistusoikeutta, joka tarkoittaa yksinkertaisesti velkaa. Velalla on yleensä takaisinmaksuvelvollisuus, josta maksetaan korkoa.

Yrittäjät, jotka ovat perustaneet yrityksen taloudellisiin motiiveihin liittyen, käyttävät yrityksen toimintaan huomattavasti omia rahoitusvaroja, sekä lainoja. Tämä eroaa yrittäjistä, joilla muut motiivit kuin taloudelliset syyt yrityksen perustamisen taustalla. Nämä yrittäjät käyttävät aktiivisemmin palauttamattomia EU-varoja (Staniewski, Szopiński & Awruk 2016).

Euroopassa kaikkien lainojen osuudesta noin 80 % on pankkiperäistä vierasta pääomaa, kun taas USA:ssa pankkiperäisten lainojen osuus on vain 20 %. Yhdysvalloissa lainantarjoajat ovat laajemmat ja monipuolisemmat, jotka eivät myös korreloidu keskenään (Calmarza & Baker 2014). Vuonna 2013 Euroopan keskuspankin julkaisemassa raportissa todettiin, että pienten ja keskisuurten yritysten on vaikeampaa saada yrityslainaa kuin suurempien yritysten. Tämän myötä pieniä ja keskisuuria yrityksiä on ajettu etsimään uudenlaisia rahoituslähteitä liiketoiminnan kasvattamiseen. Nykyteknologialla on ollut suuri vaikutus uudenlaisiin rahoitusvaihtoehtoihin, joilla on pystytty luomaan matalakorkoisempia lainoja, rahoituksen saannin nopeutta ja helppokäyttöisyyttä. Lainantajan näkökulmasta mahdollisuuksina nähdään omien tuottojen kasvattaminen ja paikallisten yritysten tukeminen (Cleary 2015).

Omaisuseriä on täydennetty pääomakorotusten koroilla, joka johtaa lopulta pienempään, jossa pankkien painotetut keskimääräiset pääomakustannukset kasvavat pankkien luotonomyöntämismarginaalivaatimusten kasvaessa. Pankkitoiminnan maturiteetin väheneminen ja pääomavaatimusten lisääntyminen johdattaa Euroopan pankkisektorin siirtymistä enemmän kohti Yhdysvaltalaistyylisiä rahoitusjärjestelmää (Calmarza & Baker 2014).

2.4 Käytettävät menetelmät ja aineiston kerääminen

Opinnäytetyössä on haastateltu yrittäjiä sekä eri rahoituslähteistä kokeneita henkilöitä ja pyritty avaamaan heidän mielipiteitänsä ja mainitsemaan sekä hyviä että huonoja kokemuksiaan.

Aineistoa on kerätty haastatteluiden lisäksi myös kirjallisista lähteistä, eri palveluiden tarjoajien verkkosivuilta, artikkeleista sekä blogikirjoituksista. Aineistossa on kuitenkin pyritty käyttämään neutraaleja mielipiteitä eri rahoituslähteistä, eikä ainoastaan palvelun tarjoajien mieltymyksiä.

2.4.1 Suunnitelma käytettävästä tutkimusaineistosta

Tutkimuksessa käytetään kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää, jossa pyritään selvittämään tutkittavan ilmiön merkitystä ja tarkoitusta pyrkimällä etenemään aineiston keruussa mahdollisimman vähin ennakko-oletuksin. Kvalitatiivinen tutkimusote sisältää monia suuntauksia, tiedonhankinta- ja analyysimenetelmiä ja tapoja tulkita aineistoa. Tutkimuksen tekemiseen ei ole oikeaa tapaa ja tutkijan tulee itse suunnitella oman tutkimusreittinsä, joka muodostuu monien valintojen perusteella (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006).

Kvalitatiivisen tutkimusongelmat keskittyvät henkilön kokemuksen tai käyttäytymisen paljastamiseen, tai kun halutaan paljastaa ja ymmärtää tiettyä ilmiötä, mistä ei valmiiksi tiedetä paljoa, ovat tyypillisiä esimerkkejä kvalitatiivisesta tutkimuksesta (Räsänen n.d.). Menetelmää kannattaa käyttää, mikäli tieto on kerätty haastattelujen ja havainnoinnin kautta tai analysoimalla aikaisemmin löydettyä tietoa.

Kvalitatiivisen menetelmän valinnanvapaus voi koitua ongelmaksi, sillä tutkimusprosessi sisältää lukuisia pieniä valintoja, joiden ennakointi on myös mahdotonta. Menetelmää käytettäessä tulisi luoda hyvälaatuinen suunnitelma etukäteen, jotta kaikki olennaiset asiat tulisivat huomioituksi tutkimusprosessin alusta alkaen (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006).

Tutkimusprosessit alkavat ideoista ja faktoista, jotka johtavat ehdotuksiin, teorioihin ja ennustuksiin. Uudet teoriat ja ennustukset johtavat uusiin ideoihin ja faktoihin, jotta uusi kierto voi alkaa (Räsänen n.d.). Kvalitatiivisessa tutkimuksessa voidaan käyttää induktiivista ja deduktiivista päättelytapaa. Induktio perustuu rajallisiin havaintoihin ja oletuksiin. Deduktiivinen päättelytapa perustuu logiikkaan, eikä se paljasta uutta tietoa eikä sisällä mitään, mikä ei olisi jo päättelyn lähtökohdissa (Pedan www-sivut n.d.).

Tutkimuksen suunnittelu alkaa aihepiirin hahmottelemisesta, jonka jälkeen määritellään tarkemmat tavoitteet, tutkimustehtävät ja -ongelmat. Tutkimuksen suunnittelu on hyvällä mallilla, kun myös ongelmaan sopivat menetelmät ja niiden avulla kerättävä aineisto on määritetty (Pedan www-sivut n.d.).

Opinnäytetyössä tutkimusmenetelmänä käytetään teemahaastattelua. Teemahaastattelu toteutetaan kommunikoimalla vastaajien ja kohteiden kanssa tai havainnoimalla heitä. Kommunikaation ei tarvitse olla suoraan tai kasvokkain tapahtuvaa, vaan sen voi myös toteuttaa etänä kyselylomakkeita tai kommunikoimalla verkon välityksellä. Näitä tapoja voivat olla posititkimus, henkilökohtainen haastattelu tai puhelinhaastattelu. Kohteina toimii yleensä henkilöt, jotka ovat jo kokeneet tietyn ilmiön, ja jonka he voivat selittää muille. Tämä tiedonkeruun muoto mahdollistaa tulosten ja koeteoroiden yleistämisen (Räsänen n.d.). Teemahaastattelu sijoittuu lomakehaastattelun ja avoimen haastattelun väliin.

Haastateltavat kohteet ovat luoton- tai lainanhakijat, joille on luotu jäsenelty kysely, jossa haastattelukysymykset ovat ennalta määrättyjä. Asiantuntevilta, kuten luotontarjoavilta ta hoilta tieto saadaan käyttämällä jäseneltemätöntä kyselyä, jonka tarkoituksena on luoda kysymyksiä, jotka ovat vain karkeasti määrättyjä ja jossa ei ole ennalta määrättyjä vastauksia (Räsänen n.d.).

Haastattelu on yksi käytetyimpiä tiedonkeruutapoja, johon liittyy ongelmia luotettavuuden kannalta. Haastatteluvastaukset eivät ole välttämättä tarkkoja tai tosia, jolloin datasta saadaan väärää informaatiota etenkin, jos ei oteta huomioon haastattelijan tai haastateltavan

aiheutuvia virhelähteitä. Jotta tutkimustuloksista saadaan mahdollisimman tarkka, tutkimuksissa tulisi käyttää muitakin tutkimusmenetelmiä.

2.4.2 Haastateltavien valinta

Tutkimuksen kirjoitushetkellä, sopivat haastateltavat ovat jo tiedossa sovitusti. Kyseiset henkilöt ovat joko yritysluoton tai -lainan hakijoita, joilla on vaikutusvaltainen rooli yrityksessä tai monissa yrityksissä. Valinnat ovat tehty erilaisilta toimialoilta, joilta löytyy kokemusta sekä tietämystä joihinkin yritysten rahoituskanavien muotoon, joiden tietoa voi käyttää tutkimuksen luotettavuuden vahvistamiseksi.

2.4.3 Haastatteluiden tiedon purku

Haastattelut olivat keskusteluita, joissa ilmeni paljon eri asioita ja kokemuksia, jotka eivät liittyneet ainoastaan tutkimuksen aiheeksi. Haastatteluissa ilmenevät kokemukset ja mielipiteet on jätetty pois ja keskitytty vain heidän kokemuksiinsa eri yrityksen rahoituslähteisiin.

Kysymyksiä ei ollut tarkkaan laadittuja, mutta keskustelua pyrittiin ohjaamaan eri aihealueisiin, joista tärkeimmät yksityiskohdat on mainittu työssä. Pääasiassa haastateltavilta pyrittiin kysymään heidän hyvistä sekä huonoista kokemuksistaan eri rahoituskanavista sekä mitä yrittäjät olisivat toivoneet tietävänsä, ennen kuin näitä rahoituskanavia on käytetty.

2.5 Tulosten luotettavuus

Tutkimuksessa on käytetty laajasti eri lähteitä ja artikkeleita, joiden perusteella tulkinnat on kirjoitettu opinnäytetyöhön. Haastattelut sisältävät mielipiteitä sekä haastateltavien omia kokemuksiaan eri palveluista, jotka eivät välttämättä ole muiden henkilöiden tai yritysten kokemusten vastaista.

3 Rahoituskanavat

Tutkimuksessa käydään läpi erilaisia yrityksille mahdollisia rahoituskanavia, joita verrataan kannattavuuden mukaisesti, sekä käsitellään niiden varmuutta sekä epävarmuutta, hyötyjä ja haittoja.

3.1 Pankki

Pankkitoiminnan tarkoituksena on myöntää luottoja ja lainaa kuluttajille sekä vastaanottaa talletuksia ja tarjota kuluttajilleen niihin liittyviä palveluita. Näitä palveluita käyttävät sekä henkilö- että yritysasiakkaat. Pankit toimivat myös rahoitusten ja investointien konsultteina ja harjoittavat itsekin toimintaa ostamalla, myymällä ja välittämällä erinaisia rahoitusinstrumentteja (Finanssialalle www-sivut n.d.).

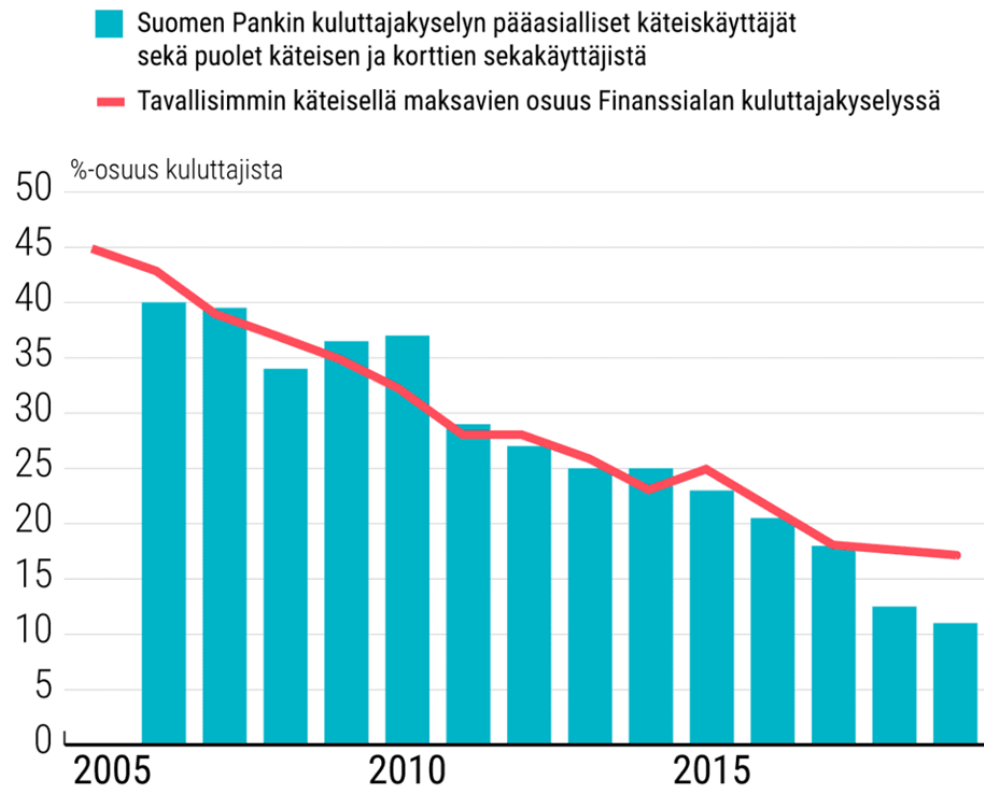
Pankkien tärkeimmistä palveluista ovat maksuliikenteeseen liittyvät palvelut, joita ovat esimerkiksi pankkitilin sekä maksukorttien avaaminen. Pankkikorttien käytön lisääntymisen sekä monien pankkien palvelujen käyttöönoton ja integroitumisen ansiosta, näitä pankkipalveluita käytetään eniten. Hyvä esimerkki näistä on päivittäispalveluihin kuuluva verkkopankki, jota käyttää noin 88 % suomalaisista vuonna 2019 (FiCom www-sivut n.d.).

Kuvio 1: Pankkipalveluiden käyttö kuluttajien näkökulmasta

Maksutavat ovat siirtyneet perinteisestä käteisestä korttimaksuihin sekä tilisiirtoihin. Suomen Pankin tutkimuksen mukaan vuonna 2019 korttimaksujen osuus oli 65 % osuus koko Suomen rahaliikenteestä ja 35 % oli tilisiirtojen osuus. Kokonaisuudessa Suomalaisten tileillä tehtiin yhteensä noin 3 miljardia euroa maksuja vuonna 2019 (Suomen Pankki www-sivut, 2020). Käteismaksujen käyttö on laskenut huomattavasti viimeisen kymmenen vuoden aikana, sillä vielä viisi vuotta sitten, joka viides käytti käteistä arjessaan. Tämä lukema on nykypäivänä laskenut joka kymmenenteen, jotka käyttävät käteistä arjessaan (Hellamaa, 2020).

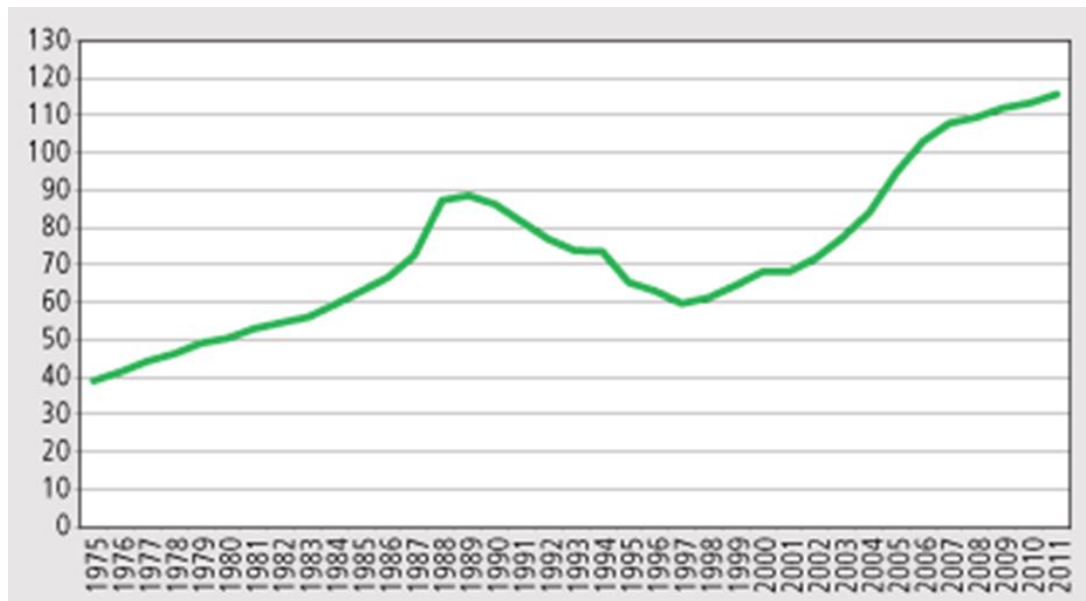
Käteisen pääasialliset käyttäjät

Lähde: Finanssiala ja Suomen Pankki. SP 2019 kysely tehty lokakuussa 2019.

Kuvio 2: Käteis- sekä sekäkäyttäjien määrä Suomessa prosentteina

Pankkikortteihin oli mahdollista liittää luotto-ominaisuus vasta 2000-luvulla, joka on saanut suomalaisten velkaantumistasot nousemaan reilusti (Sommar, 2017). Yrityksmaailmassa pankki on edullinen tapa saada lainaa, sillä pankkien korot ovat useimmiten hyvin matalat, mutta vuosien varrella yritysten on vaikeampi saada lainaa pankilta ja lainan saamisen prosessi on myös erittäin hidasta.

Kuvio 3: Kuluttajien velkaantumisaste vuosittain suhteessa tuloihin

Pankki on perinteisin sekä on samaan aikaan myös halvin tapa saada lainaa yritykselle, mutta lainaa ei nykypäivinä myönnetä kaikille yrityksille helposti. Pankkilaina voi olla joissain tapauksissa hidasta ja se voi vakavaraisimmille yrityksille olla myös erittäin nopea tapa saada lainaa. Vuoden 2008 talouskriisin jälkeen pankit ovat kiristäneet lainaehdoja ja myöntävät lainaa entistä vaikeammin, sillä pankit eivät ota riskejä. Lainan saamiseen tarvitaan vakuuksia ja vakavaraisuutta sekä neuvotteluja, joka voi viedä pitkään, ennen kuin lainaa voi saada käytettäväksi. Pankit voivat pyytää tarvittaessa henkilötakauksia, vaikka kyseessä onkin yrityslaina, lukuun ottamatta sitä, että yrityksellä on reaali- vakuuksia, kuten kiinteistöjä, arvopapereita tai osakkeita (Vakuudeton www-sivut n.d.). Pankissa voidaan käyttää leasing ja osamaksumenetelmää, jossa vakuutena toimii rahoitettava kohde. Finnveralta voi kuitenkin tarvittaessa hakea takausta pankin myöntämiin lainoihin. Finnveraan syvennyttään tarkemmin kappaleessa 4.1.

Pankkilaina ei myöskään sovellu akuuttiin rahoitukseen, sillä neuvottelut voivat viedä aikaa ja tästä syystä pankkilaina ei myöskään aina ole oikea vaihtoehto yrityksille. Lainan hakeminen vaatii myös paljon suunnittelua, kuten budjetointia ja muita raportointeja. Ennen lainan hakemista, yrityksen tulee kartoittamaan tämän maksukykyä ja osoittamaan pankille selkeästi, että yrityksen varat riittävät juokseviin kuluihin. Yrityksen pitää myös useasti osoittaa pankille, mihin suuntaan yritys on tulevaisuudessa menossa sekä luoda investointisuunnitelma. Pankin rahoituksessa merkityksellistä on, että tullaanko investoinnit sijoittamaan yritystoiminnan laajentamiseen vai tuleeko rahoitus välttämättömiin kohteisiin.

3.1.1 Pankkien korko

Pankkien yksi merkittävimmistä tulonlähteistä ovat viitekorot, joita maksetaan lainoja lyhettäessä. Korot määrittely on tapahtumakohtaista ja tämän suuruus johtuu lainan tarpeesta, risikistä ja investoinnin kohteesta, mihin lainavarat tullaan sijoittamaan. Yrityslainan korko sovi-
taan pankin kanssa sovitusta korkomarginaalista ja pohjakorosta. Korkoon ei yleensä lasketa
 muita pankkikuluja, vaan lainan lopulliseksi summaksi tulee lainan määrä ja tämän korko, jo-
 hon lisätään lainan nostoon ja hoitoon liittyvät kulut (OP www-sivut n.d.).

3.1.2 Yrityslainain viitekorko

Yrityksen lainan marginaaliin eli korkoon vaikuttavat erilaiset seikat, jotka riippuvat yrityksen
 toiminnasta. Pankki laskelmoi itse heidän toimintakustannuksensa ja rahoitettavan kohteen
 riskiä erilaisilla seikoilla. Käyttötarkoituksella on myös erittäin merkittäviä vaikutuksia lainan
 myöntämiselle ja koron määrittämiselle (Osuuspankki www-sivut n.d.).

Kuvio 4: Yrityslainan ehtoihin vaikuttavat asiat

Yrityslainan ehtoihin kuuluu yrityksen ikä sekä tämän maksukyky. Lainan haun yhteydessä vaa-
 ditaan yritykseltä viimeisimmän vuoden tulos ja tase, jonka perustella pankki kykenee kar-
 toittamaan yrityksen maksuvalmiuden. Pankki tarkistaa myös yrityksen maksuhäiriöt, jonka
 takia haun yhteydessä pyydetään kaupparekisteriotetta.

Pankki tutkii myös yrityksen tulevaisuutta, seuraamalla yrityksen markkinatilannetta ja liike-
 toimintaa sekä tulkitsee myös liiketoimintasuunnitelmaa, hakijan laatimalla suunnitelmalla.

Kyseisillä seikoilla voidaan määritellä lainalle riskianalyysi sekä lainalle riskienhallintaa. Riskianalyysillä pyritään tunnistamaan toimintaan liittyvät mahdolliset uhat ja tahallisten sekä tahattomien vaarojen mahdollisuudet, ennen kuin vahinko on jo tapahtunut. Pankki tulkitsee myös kyseisten ongelmien mahdollisia vaikutuksia tai seuraamuksia ja luokittelevat ne vaaraasteittain.

Vuonna 2019 Suomessa yrityslainojen keskiporko oli noin 2,2 %, joka on onnistunut vuosien aikana pysymään samalla tasolla. Alle 50 000 euron lainoissa pankin viitekorko nousee Suomen Pankin mukaan päälle kolmeen prosenttiin ja usein myös selvästi yli, mutta yli yhden miljoonan euron lainoissa korko voi jäädä jo alle kahden.

3.1.2.1 Euribor korko

Euribor nimellä, joka on lyhenne sanoista Euro Interbank Offered Rate, tarkoitetaan euromaiden rahamarkkinoiden yhteistä viitekorkoa. Viitekorko on päivittäin julkaistava tieto, jolla pankit lainaavat vakuudettomasti rahaa euromaissa. Suomessa Euribor on tunnetuin asuntolainojen viitekorkona.

Euribor korko määritetään kuukausien mukaan, vaikka tätä tarkistetaan päivittäin. Yleisimmät Euriborin jaksot ovat 12 kuukauden, 6 kuukauden 3 kuukauden ja 1 kk euribor korkojaksot, joista yleisin on 12 kuukauden jakso. Korkojaksoilla tarkoitetaan aikaväliä, jolloin korko tarkistetaan, joka sovitaan lainan myöntäjän kanssa etukäteen.

Lyhyen ja pitkän aikavälin tarkastusjaksoissa on merkitys korkoihin ja molemmilla on hyvät ja huonot puolensa. Lyhyemmällä aikavälillä lainan saaja voi käyttää korkojen laskua hyväkseen, mutta korkojen nousu voi vaikuttaa lainan korkoihin samalla tavalla. Pitkällä aikavälillä pystytään saamaan varmempi ja stabiilimpi korko, jossa on vähemmän yllättäviä tekijöitä kuin lyhytaikaisessa.

Euriborin määräytyminen perustuu pankkien toteutuneisiin rahamarkkinakauppoihin ja noteerauksiin (Suomen-pankki [www-sivut n.d.](#)). Apuna voidaan käyttää tarvittaessa myös muuta markkinainformaatiota, mikäli toteutuneita kauppvoja ei ole riittävästi (OP [www-sivut n.d.](#)). Euriborin korot ovat kaikkien nähtävissä sekä muutoksia voi käydä tarkistamassa päivittäin.

Kuvio 5: Euribor-korkojen kehitys

Viimeksi Euribor-korot olivat nollan yläpuolella vuonna 2015, jonka jälkeen Euriborin korkoprosentit ovat jatkaneet alaspäin menemistä ja pysyneet negatiivisissa prosenteissa. Monien talousasiantuntijoiden mukaan, Euribor-korot tulevat nousemaan tulevien vuosien aikana. Tästä voidaan olla myös eri mieltä, sillä tulevaisuutta ei voi varsinaisesti ennustaa yllättäjien varalta, kuten vuonna 2020 ja 2021 tapahtuneet nousut. Vuoden 2020 ja 2021 nousuihin on vaikuttanut odottamaton koronapandemia, jolla on suuri vaikutus korkoprosenttien nousuun. Vielä vuonna 2022 alkupäässä Euribor-korot pysyvät kuitenkin negatiivisella tasolla, aikana jolloin tämä opinnäytetyö on kirjoitettu.

3.1.2.2 Marginaalikorko

Pankkilainoilla pyritään tekemään pääsääntöisesti tuottoa. Yksinkertaisesti sanottuna pankit saavat tuottonsa marginaalikorolla, lisäämällä sen viitekoron päälle (Finanssivalvonta [www-sivut n.d.](http://www.fin.fi)). Lainan korko muodostuu marginaalikorosta sekä viitekorosta. Instituutiot arvioivat lainan riskin asiakas- ja tilannekohtaisesti, mitä isompi asiakasriski on, sitä suurempi on marginaalikorko. Maksuhäiriömerkinnät sekä luottohistorialla on suuri vaikutus marginaalikorkoihin.

3.2 Laskurahoitus

Maksuehdot ovat vuosien aikana kiristyneet, joka voi olla haitaksi yritysten kassavirtaan. Vaikka maksuehtoja kiristetään, akuutti pääoman tarve voi silti olla ongelma monille yrityksille tai toimialoille. Maksuajat voivat olla 30 päivästä 60 päivään yritysten välillä. Joissain poikkeuksellisissa tapauksissa voidaan käyttää myös 90 päivän maksuaikaa, mutta tämä vaatii jo toimenpiteitä laskuttavalta yritykseltä. Kuluttajille voi tarjota 7-14 päivän maksuehtoa, mutta 7 päivän maksuehtoa käytettäessä tulee huomioida pyhäpäivät (Kilpailu- ja kuluttajavirasto [www-sivut](#), 2018).

Laskurahoitus voi olla ratkaisu kyseiseen ongelmaan, sillä laskurahoituksella yritys voi saada myyntisaatavansa heti. Tämä on mahdollista myymällä lasku kokonaisuudessaan laskurahoituspalvelun tarjoajalle.

Laskurahoituksessa laskusta maksetaan useimmiten 95-99 % kokonaislaskusta, eikä myyjä ole enää vastuussa laskusta, sillä vastuut siirtyvät laskurahoituspalvelun tarjoajalle. Hyviä puolia laskurahoituksessa on se, että toisin kuin Factoring menetelmässä, josta aiheesta lisää kappaleessa 3.3 Factoring, laskuja voi myydä oman tunnon mukaan, valitsemalla myytävät laskut.

Kyseistä rahoitusmenetelmää kannattaa käyttää vain, kun yrityksellä suurin osa käyttöpääomasta on sitoutunut myyntisaamisiin. Laskutusrahoituksella voidaan parantaa yrityksen maksuvalmiutta, saamalla rahat nopeasti myyntisaatavista (Bisnes [www-sivut](#), n.d.). Mikäli yritys tarvitsee myyntisaatavat nopeasti pankkitililleen ja kyseessä on yksittäisten laskujen rahoitus, laskutusrahoitus on yksi vaihtoehto, jota yritys voi harjoittaa (Svea [www-sivut](#), n.d.).

3.3 Factoring

Kuten laskutusrahoituksessa (lisää aiheesta otsikossa 2.2 Laskutusrahoitus), laskut myydään palvelun tarjoajalle myös Factoring menetelmällä. Factoring eroaa laskurahoituksesta myymällä kaikki laskut rahoittajalle, joten satunnaiset laskut eivät tässä tapauksessa riitä rahoituksen saamiseen. Yrityksen täytyy siis siirtää kaikki myyntisaatavansa palvelun tarjoajalle. Factoring-palvelussa suoritus maksetaan kahtena eränä, joten rahankierto on myös hitaampaa. Factoring hinnoittelun voidaan sopia eri tavalla asiakaskohtaisesti.

Factoringin on helpompi laskurahoitusmuoto, sillä menetelmässä ei vaadita vakuuksia myyntisaatavien sekä mahdollisten henkilötakauksen lisäksi. Factoring sopii yrityksille, joilla on paljon laskuja määrällisesti ja liikevaihdollisesti, joilla on jatkuvaa sekä tasaista laskutusta (Svea [www-sivut](#), n.d.).

3.4 Varjopankit

Muiden kuin juridisten pankkien tarjoamia rahoituspalveluita kutsutaan varjopankeiksi. Kyseistä toimintaa harjoittaa esimerkiksi erilaiset rahastot, pääomasijoittajat, joukkorahoitus-sijoittajat ja rahoitusyhtiöt, joiden toiminta on pankkitoiminnan säätelyiden ja lakien ulkopuolella olevaa pankkitoimintaa. Vaikka nimessä käytetään sanaa pankki, näitä ei kuitenkaan luokitella pankeiksi. Kokonaisesta Suomen pankkisektorista noin kolmasosa on muilta rahoituslaitoksilta saatua rahoitusta vuonna 2016.

Varjopankit noin kolmanneksen Suomen pankkisektorista

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki

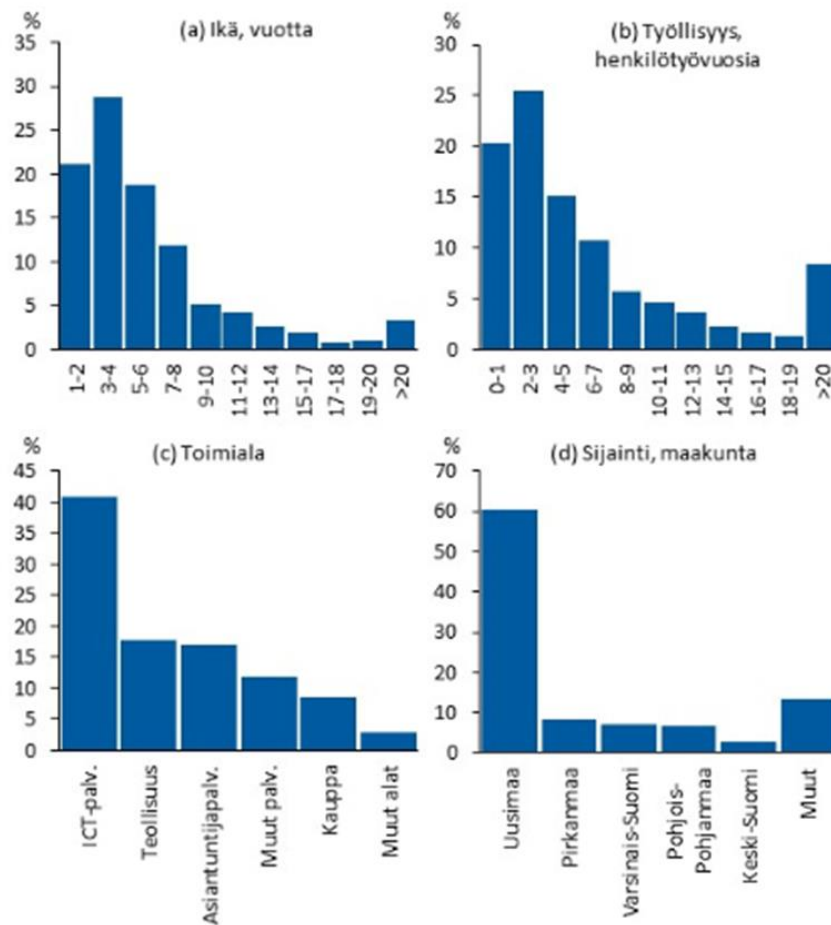

Kuvio 6: Varjopankkien osuus Suomen pankkisektorista

Varjopankeista ollaan montaa eri mieltä taloudellisten vaikutusten kannalta, mutta hyviä puolia ovat kuitenkin, että varjopankit tarjoavat yrityslainaa helpommin kuin varsinaiset pankit, mutta huonoja puolia ovat, että lainan korot ovat suurempia ja eroavaisuuksia kilpailijoiden kesken.

3.5 Bisnesenkelit

Bisnesenkelit -termiä käytetään yksityispääomasijoittajista, jotka investoivat yritykseen rahallisesti tai aikaansa yrityksiin, joissa on kasvupotentiaalia. Valtaosa enkelisijoittajista tuovat yritykseen muutakin kuin varallisuutta, vaan he tuovat usein myös heidän verkostonsa yritykseen, osaamista ja tekevät töitä yrityksen kasvattamiseksi, jotta investointi tuottaisi tulosta. Vastineeksi enkelisijoittaja saa pääsääntöisesti osuutta yritykseltä, jonka arvoa pyritään nostamaan sijoittajan kautta.

Kuvio 7: Bisnesenkeli-sijoitusta saaneet yritykset jaoteltuna ikään, työllisyyteen, toimialaan ja sijaintiin (Ylhäinen, Ali-Yrkkö & Pajarinen 2019)

Enkelisijoittajat investoivat pääosin uusiin sekä startup yrityksiin tuoreiden tutkimusten mukaan. Noin 3-4 vuotta vanhat yritykset ovat saaneet eniten rahoitusta- enkelisijoittajilta. Suurin osa enkelisijoittajista ovat sijoittaneet ICT-palvelualalle vuoden 2019 tutkimusten mukaan. Sijaintina Uusimaa on kärkipaikalla bisnesenkeleiden saamista sijoituksista (Ylhäinen, 2019). Enkelisijoituksen hyviä puolia on yrityksen kasvattaminen, antamalla esimerkiksi osuuden yrityksestä. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että enkelirahoituksissa on pelkästään menestyjiä, vaan sijoittajaan tarvitaan luottoa ja häneltä vaaditaan yhteistyökykyä.

3.6 Pääomasijoittaja

Kuten bisnesenkelit, ovat myös pääomasijoittajat kasvun rakentajia, jotka sijoittavat listamattomiin yrityksiin, joiden kasvupotentiaali on hyvällä tasolla. Pääomasijoittajat tekevät suunnitelman yrityksen kanssa edistämään arvonnousua, eikä pääomasijoittaja ole pysyvä omistaja. Pääomasijoittaja pyrkii suunnitelman mukaisesti irtautumaan yrityksestä, jolloin

tämä luopuu osuudestaan ja arvonnousu realisoidaan irtautumisvaiheessa. Pääomasijoittajat voivat olla suomalaisia sekä ulkomaisia sijoittajia.

Pääomasijoittajat sijoittavat useimmiten kasvuyrityksiin, joiden kassanhallinta on hieman vaikeuksissa, esimerkiksi tuotannon investointeihin aiheuttamana. Yleensä yritykset sijoittavat kasvuvaiheessa tulonsa takaisin yritykseen ja tuloihin vasta myöhemmin. Pääomasijoituksella näitä vajeita voi täyttää. Pääomasijoittaja on aina aktiivinen omistaja, joten yrityksen toimintatapoihin voi tulla muutoksia. (Koivikko, 2019)

Pääomasijoittajien tyypillinen omistusaika vaihtelee yleensä kolmesta vuodesta kuuteen (6) vuoteen, jolloin nämä aktiivisesti kehittävät yrityksen arvoa ja tuo mukanaan toimialaosamista sekä verkostoja ja asiantuntijuutta. Yleisesti pääomasijoittajat pyrkivät nostamaan yrityksen liikevaihtoa sekä tulosta.

3.7 Joukkorahoitus

Internetin avulla, yritykset ovat saaneet näkyvyyttä ja samaan aikaan rahoitusta toimintaansa. Joukkorahoitus on hyvä esimerkki siitä, miten internettiä ja erilaisia alustoja voi hyötyä käyttä, kun esimerkiksi tuotanto vaatii rahoitusta.

Joukkorahoitus on yrityksen tapa saada rahoitusta esittelemällä tämän tuotteita ja/tai palveluita suurelle joukolle, jolla yksityiset henkilöt rahoittavat yrityksen toimintaa keskenään verkostoituvien ihmisten avulla. Näitä joukkorahoitustyyppisiä ja alustoja on erilaisia. Joukkorahoituksella pyritään keräämään yleensä pieniä summia, mutta isolta ihmisjoukolta, jolloin varoja saadaan kerrytettyä.

Jos varainhankintakampanja onnistuu, joukkorahoitus alustat veloittavat yleensä maksun varainkeruukampanjalta. Joukkorahoitus alustojen on tarkoitus tarjota vastineeksi turvallinen ja käyttäjäystävällinen palvelu. (European Commission www-sivut n.d.)

Joukkorahoitus on muuttanut perinteistä varainhankintaympäristöä viime vuosina ja poistanut esteitä apua tarvitsevien ja heitä auttavien välillä. Joukkorahoitus on mahdollistanut yksilöiden suoran taloudellisen avun tarjoamisen sitä tarvitseville, mikä on osaltaan edistänyt yksittäisten lahjoitusten yleistymistä. Henkilökohtaiset lahjoitukset hyväntekeväisyyteen kasvoivat 4,7 prosenttia vuonna 2019 ja olivat 309,66 miljardia dollaria, mikä ylittää yritysten ja säätiöiden lahjoitukset. (GoFundMe www-sivut n.d.)

3.7.1 Vertaislainat

Vertaislainamenetelmää käytetään yhtenä joukkorahoitustapana, jossa joukko ihmisiä tai yrityksiä lainaa rahaa yritykselle. Koska kyseessä on laina, takaisinmaksu tapahtuu korkojen kanssa. (Euroopan unioni, 2015)

Vertaislaina, eli P2P-lainaaminen, on yksi joukkorahoituksen muodoista, jossa lainanantajana toimivat tavalliset ihmiset ja sijoittajat. Lainanhakija ei silti tiedä keneltä lainarahat tulevat ja moni sijoittaja voi olla mukana rahoittamassa yhtä lainaa.

Vertaislainoja välittävät yritykset toimivat lainaamisessa välikätenä ja heidän ylläpitämä verkkosivu on kohtaupaikka rahaa tarvitseville ja sijoittajille. Vertaislainayhtiö ottaa itselleen palkkion myönnetyistä lainasta, sijoittaja saa lainan koron tuottona sijoitukselleen ja lainaa tarvitseva henkilö saa pääsyn edulliseen rahoitukseen. (Financer www-sivut n.d.)

3.7.2 Lahjoitusperusteinen joukkorahoitus

Tällä kyseisellä menetelmällä yritykset pyrkivät hakemaan joukkorahoitusta lahjoitusmuodossa. Lahjoitusta ei makseta takaisin, vaan tämä on asiakaslähtöistä hyväntekeväisyyttä ja avustusta. Menetelmä on kuitenkin erittäin harvinaista yritysmaailmassa. (Jordman, 2015)

3.7.3 Vastikkeellinen joukkorahoitus

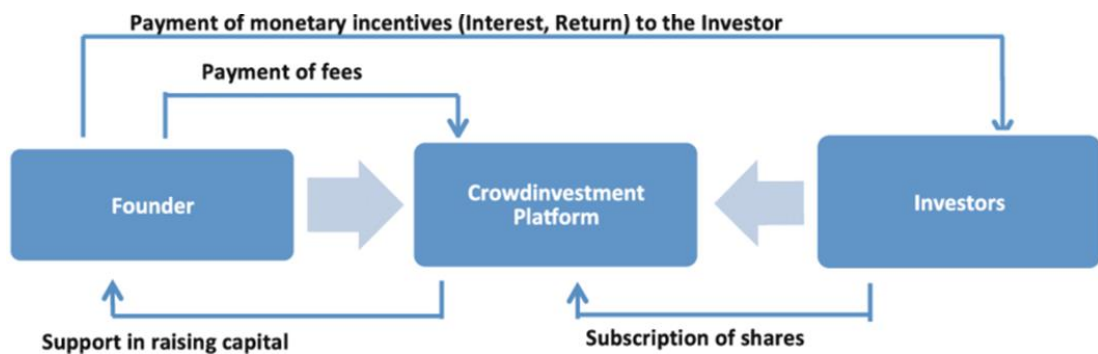
Yritykset usein ratkaisevat rahoituspulan luomalla tuotteesta demoversioita, jolloin nämä myydään ennakkona, jolloin asiakkaat saavat tuotteen vasta tämän lanseerauspäivänä. Vastikkeeksi rahoituksesta voidaan antaa myös tuotteita tai palveluita. Hyviä esimerkkejä vastikkeesta ovat esimerkiksi elokuvan rahoittaminen. Tällä tavalla asiakkaat pystyvät tukemaan yrityksen tuotteita tai palveluita, rahoittamalla valmistusta tai tuotekehitystä. Vastikkeellinen joukkorahoitus sopii erityisesti yrityksille, joiden tuotteet kohdistuvat potentiaalisille kuluttaja-asiakkailleen.

Vuonna 2009 perustetun maailman suosituin joukkorahoituskanava Kickstarter on hyvä esimerkki vastikkeellisestä joukkorahoituksesta ja tämän toimivuudesta. Myös kotimainen Mese-naatti toimii samalla tavalla kuin Kickstarter, tarjoamalla yksityisille henkilöille mahdollisuuden ostaa tuotteita tai palveluita ennakkoon, tai saada vastineeksi mitä vain, mutta yleensä vastike liittyy tuotteeseen. (Salonen, n.d.)

Yritystä voi rahoittaa millä vain summalla, mutta kun näitä pieniä summia tulee isolta joukolta, voi yritys saavuttaa hyvän kassapohjan esimerkiksi tuotteen valmistamiseen. (Mese-naatti www-sivut n.d.)

3.7.4 Pääomaperusteinen joukkorahoitus

Pääomapohjainen eli osakeperäinen joukkorahoitus on perinteikäs joukkorahoitus, jossa kerätään suurelta joukolta ihmisiä, jolloin yritys tarjoaa sijoittajilleen osakkeita vastineeksi, jolloin kustakin sijoittajasta tulee normaalin osakeannin kautta osakkeenomistaja. (Salonen, n.d.)

Kuvio 8: Pääomaperusteisen joukkorahoituksen selitys (Hooghiemstra, 2016)

Tätä joukkorahoitusmuotoa käytetään erityisesti startup-yrityksissä ja nykyään rahoitusmuotoa on nähty myös muunlaisessa toiminnassa, kuten öljyssä ja kiinteistöissä. (Jordman, 2015)

4 Julkiset rahoituslähteet

Julkinen rahoitus tarkoittaa rahoitusta, jonka tarjoaa yksityisten rahoittajien sijasta julkinen sektori. Kyse on yritystoiminnan tukemisesta joko avustuksella tai lainarahoituksella. Yksityisen rahoituksen tapaan myös julkinen rahoitus vaatii aina haku- ja neuvotteluprosessia.

Julkista rahoitusta myönnetään kehitys- ja innovaatiohankkeisiin, kansainvälistymiseen sekä investointeihin, joiden odotetaan tuottavan hyötyä Suomelle työllisyyden, verotulojen tai viennin kasvun kautta. Julkisen lainarahoituksen korko on yleisesti ottaen pienempi yksityiseen lainarahoitukseen verrattuna. Avustuksen suuruus vaihtelee 40-65 % hankkeen kokonaiskustannuksista riippuen yrityksen koosta ja rahoituksen käyttötarkoituksesta.

4.1 Finnvera

Finnveran asiakkaita ovat Suomessa toimivat pienet ja keskisuuret yritykset. Niihin kuuluu monia kotimaisia ja ulkomaisia pankkeja, jotka rahoittavat vientitapahtumia. Tämän seurauksena Finnvera edistää Suomen pk-yritysten kasvua myöntämällä niille lainoja ja takauksia.

Sen toiminta tapahtuu valtion omistaja- ja elinkeinopolitiikan mukaisesti. Nämä politiikat edistävät pk-yritysten kasvua ja kannustavat uusien yritysten perustamiseen.

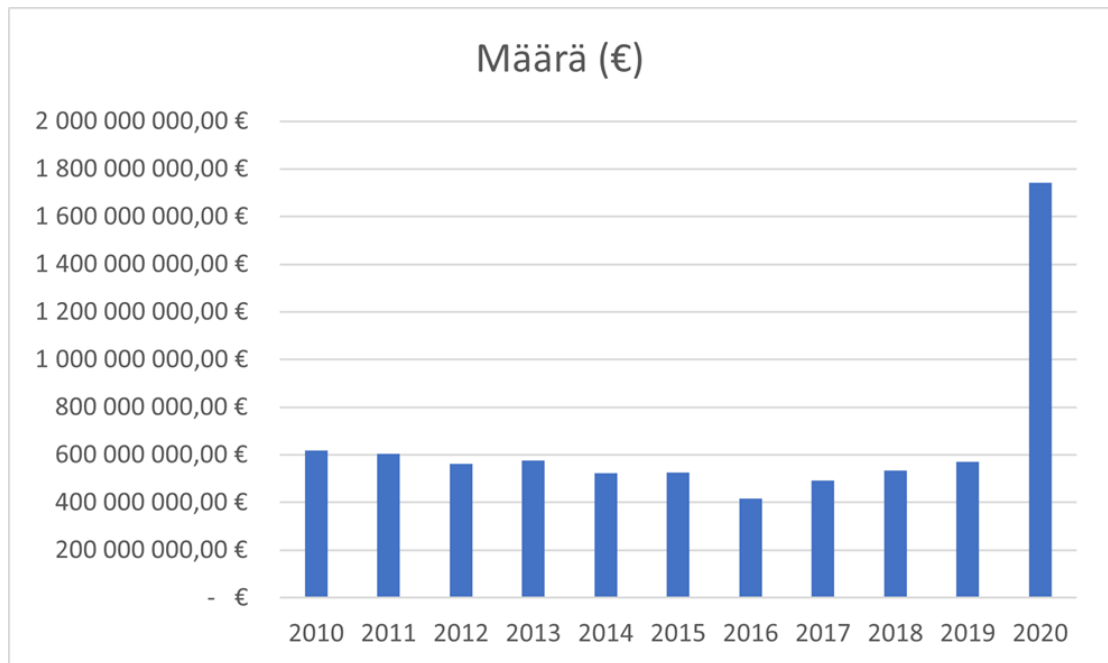
Finnvera-konserni työllistää 369 alan toimijaa ja löytyy noin 26 tuhatta asiakasyritystä. Yhteensä Finnvera on rahoittanut Suomessa 3,2 miljardia euroa kesäkuun 2021 loppuun mennessä.

Finnveran pitkäaikainen rahoitus tulee pääomamarkkinoilta. Se rahoitetaan yleensä laske-malla liikkeeseen joukkovelkakirjoja Euro Medium Term Note -ohjelman puitteissa. Heidän vi-sionsa mukaan asiakkaiden menestys vahvistaa Suomen taloutta.

4.2 Business Finland

Kaksi Suomen valtion virastoa Tekes sekä Finpro:n yhdistymisen myötä vuoden 2018 vaihteessa syntyi Business Finland, joka tarjoaa innovaatorahoitusta sekä kansainvälistymispalveluita ja edistää investointeja sekä matkailua Suomeen. (Business Finland [www-sivut](#)) Ennen Business Finlandin syntymistä Tekes ja Finpro olivat Suomen valtion virastoja, jotka rahoittivat tutkimus- ja kehitysprojekteja mm. yliopistoille, korkeakouluille sekä yrityksille. Vuonna 2021 Business Finland työllistää 680 asiantuntijaa ja sillä on 42 toimipistettä ympäri maailmaa ja 16 toimipaikkaa Suomessa. (Business Finland [www-sivut](#))

Business Finland on joutunut vuonna 2020 poikkeuksellisesti jakamaan avustuksia koronapandemiasta kärsineille yrityksille, jonka takia vuoden 2020 luvuissa on radikaalinen ero myönnettyissä rahoituksissa vuositasolla. Vuosina 2010-2019 rahoitusta on jaettu noin 417 miljoonasta eurosta, noin 618 miljoonaan euroon vuodessa, mutta koronapandemian aiheutuvista yritysten kärsimyksestä on rahoituksia jaettu 1,742 miljardia euroa vuonna 2020. Ainoastaan vuoden 2020myönnettyistä rahoitusosuuksista vuodesta 2010-2020 oli 35 %. Business Finlandin myönnettyjä rahoituksia vuonna 2019 on saanut noin 4000 organisaatiota ja vuotena 2020 rahoituksia jaettiin noin 20 000 organisaatiolle tai yritykselle.

Kuvio 9: Business Finlandin jaetut avustukset vuositasolla

4.3 ELY-keskus

Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus, eli ELY-keskus on vuonna 2010 perustettu, alueellisia toimeenpano- ja kehittämistehtäviä hoitava aluehallinto. ELY-keskuksia on viisitoista ja niiden yhteiset arvot ovat asiakaslähtöisyys, osaaminen, yhteistyö ja avoimuus.

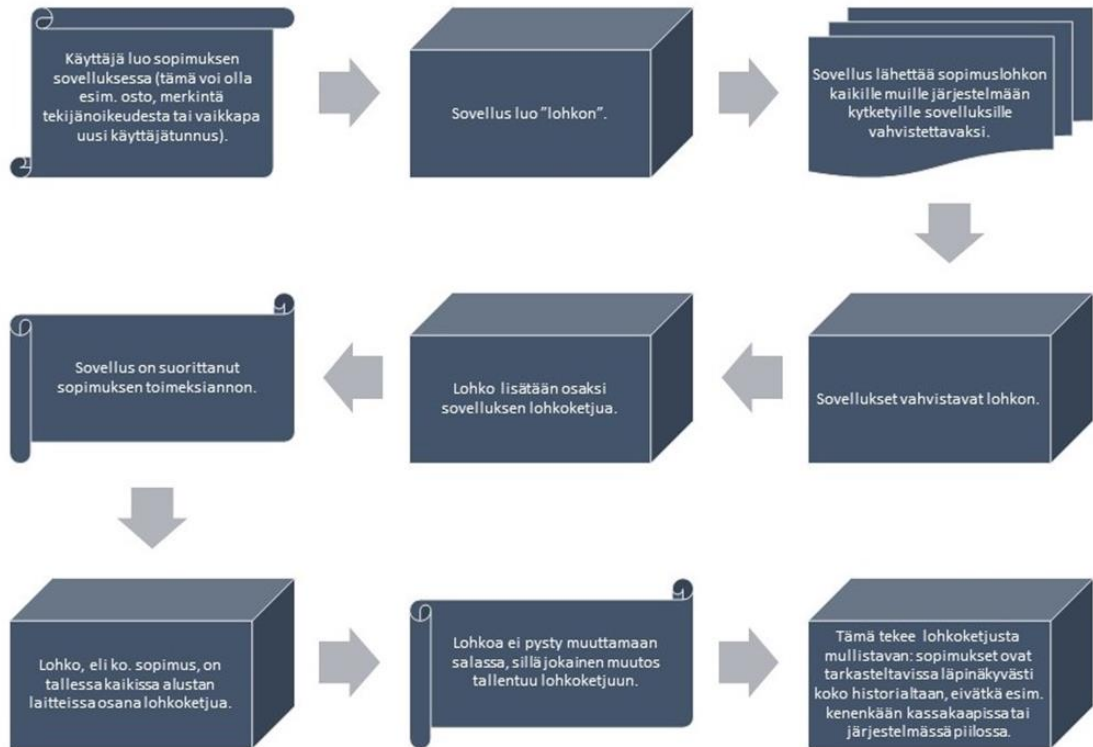
ELY-keskuksen tehtäviin kuuluu yritysten rahoitus- ja kehittämispalvelut, työllisyysperusteiset tuet ja työvoimakoulutus, ammatillinen koulutus, maanteiden kunnossapidot ja hankkeet ja lupa-asiat sekä ympäristön suojelu. Heidän vastuualueisiinsa kuuluu elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri, sekä liikenne ja infrastruktuuri, kuten myös ympäristö ja luonnonvarat. (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 2013)

5 Tulevaisuuden rahoituskanavat

Erilaiset rahoituskanavat ovat siirtyneet tai on ollut siirtymässä enemmän verkkoon, jolloin kaikilla kuluttaja- sekä yritysasiakkailla olisi mahdollisuus päästä pankki- tai muihin rahoituspalveluihin käsiksi etäyhteydellä. Vuonna 2019, Covid-19 aiheuttama pandemia tehosti tätä pankkipalveluiden menettelytapaa, sillä ihmiset viettivät enemmän aikaa kotona.

Blockchain ja 5G mahdollistaa uudenlaisia rahoitusmenetelmiä tulevaisuudessa. Blockchain eli lohkoketju on jakeluverkko, joka koostuu useista tietokonesolmuista. Sen tavoitteena on

tallentaa ja välittää tietoa digitaalisessa muodossa. Lohkoketjuja käytetään turvallisten ja todennettavissa olevien tapahtumien tallentamiseen.

Kuvio 10: Blockchain prosessikaavio

Toisin kuin perinteinen tietokanta, Blockchain koostuu tietoryhmistä, jotka on linkitetty toisiinsa ja joilla on tiettyjä tallennuskapasiteettia. Kun uusi lohko luodaan, se lisätään ketjuun. Näitä uusia tietoja käytetään Blockchainin ole-massa olevien tietojen päivittämiseen (Investopedia, 2022). Tulevaisuudessa tätä prosessia tullaan hyväksikäyttämään pankkipalveluissa ja muissa erilaisissa rahoituskanavissa.

Pankit panostavat vahvasti käyttökokemuksien parantamiseen ja verkkoalustojensa turvaamiseen digitaalikeskeisemmäksi, jolla on myös suora vaikutus heidän asiakkailleen tarjoamiinsa rahoituspalveluihin. Isossa-Britanniassa pankit ovat jo alkaneet tehostaa toimintaansa sulkeamalla konttoreita ja vähentämällä pankkiautomaattien määrää, joka näky myös Suomessa sekä muissa Euroopan maissa. (Expatica, 2021)

Toinen tämän prosessin merkittävä vaikuttaja on mobiilipankkitoiminnan käyttöönotto. Älypuhelinten teknologia on mahdollistanut pankkipalvelutoiminnan pankkien omien applikaatioiden kautta, jota tullaan jatkossa kehittämään ja joka tulee tuomaan uusia mahdollisuuksia pankin asiakkaille. Nykyään kaikkia pankin palveluita ei ole vielä saatu mobiiliin, mutta suurin osa tärkeistä pankin palveluista löytyy pankkien mobiilipankkisovelluksissa. Maksutavat on

onnistuttu siirtämään kokonaan mobiilisti, käyttäen NFC (Near Field Communication) -teknologiaa.

Near-field communication (NFC) on tekniikka, jonka avulla käyttäjät voivat tehdä turvallisia siirtoja ja vaihtaa digitaalista sisältöä elektronisten laitteiden kanssa.

NFC on saman tyyppinen teknologia kuin RFID siinä mielessä, mutta NFC pystyy kommunikoimaan vain muutaman senttimetrin etäisyydellä, minkä vuoksi mobiililaitte täytyy asettaa maksupäätteen lähelle, kun teknologiaa käytetään maksutapana. Useimmat ihmiset pitävät NFC:n rajallista etäisyyssädettä suurena tietoturvaetuna, ja se on yksi syistä, miksi siitä on tullut suosittu ja turvallinen vaihtoehto maksutavaksi. Teknologiaa voidaan kuitenkin hyödyntää muuhunkin käyttöön, kun vain maksuvaihtoehtona. NFC voi myös siirtää tietoja kahden NFC-yhteensopivan laitteen välillä, kuten videoita, yhteystietoja ja kuvia. (Hill, 2021)

On ilmiselvää, että pankkitoimintojen sekä varojen toimintatavat tulevat muuttumaan tulevaisuudessa dramaattisesti seuraavan vuosikymmenen aikana tapahtumakäsittelytekniikan myötä. Uudet toimintatavat ja -prosessit sekä teknologiat puolestaan tuovat uusia haasteita erityisesti turvallisuuksiin liittyen.

Teknologian muuttuessa turvallisuusriskit saattavat olla haavoittuneempia, jota hakkerit ja huijarit kykenevät hyödyntämään. Tämän seurauksena pankit parantavat jatkuvasti verkko-pankkijärjestelmiensä ja -sovellustensa turvallisuutta. (Vaidya, 2020)

6 Haastattelut

Haastatteluun kutsuttiin kahdeksan yrittäjää, joista kolme vastasi. Haastattelu eteni tilanteen vaatimalla tavalla, jossa kartoitettiin heidän kokemuksiaan näiden rahoitusmenetelmien eduista, hyödyistä sekä haitoista. Haastatteluiden rakenne toteutettiin osittain suunnitteluilla tavalla, mutta keskustelut saattoivat edetä eri suuntiin vastuuhenkilöiden haastatteluissa.

Tutkimuksessa haastateltiin rakennusalalla toimivaa yritystä, joka on perustettu vuonna 2011, jossa viitataan opinnäytetyössä nimellä ”Yritys 1”, sekä verkkokauppaa harjoittavaa yritystä, joka perustettiin vuonna 2018, josta viitataan nimellä ”Yritys 2”. ”Yritys 3” on vuonna 2019 perustettu vaatealalla toimiva yritys. Haastattelut kestivät kolmesta kymmenestä minuutista noin tuntiin.

6.1 Yritys 1

Yritys toimii rakennuspalvelualalla, joka perustettiin vuonna 2011 toiminimenä, mutta vaihtoi yhtiömuotoaan vuonna 2019 osakeyhtiöksi. Yrityksen liikevaihto on ollut vuosittaisella tasolla noin 1,5 miljoonaa euroa ja jonka liikevoittoprosentti on poikkeuksellista pandemiavuotta huomioimatta noin 11 % ja on tehnyt vuosittain tulosta.

Yritys käyttää projektien rahoitukseen oman pääoman lisäksi, myös joskus perinteisistä pankeista saatavaa rahoitusta, joka riippuu täysin projekteista. Rahoitusta käytetään yksinkertaisesti projektien rahoitukseen, jotta rakennukset saadaan myyntikelpoiseksi sekä edesauttaa yrityksen kasvua. Tämä on myös mahdollistanut enempien urakoiden hyväksymiseen saman aikaisesti ja yleensä tämä on nimenomaan syy, miksi pankista haetaan yleisesti lainaa. Rakennusprojektit ovat olleet laajuudeltaan 10 000 euron ja 1,5 miljoonan euron välillä, eikä pankista koskaan haeta koko projektin suuruista rahoitusta, vaan projekteja rahoitetaan myös yrityksen tuloista. Isoimmat projektit jaotellaan eri osiin, jolloin projektin voi luovuttaa pienissä osissa, joka mahdollistaa sen, että suurta rahoitusta ei välttämättä tarvita. Lainalla on toimitusjohtajan mukaan ollut iso vaikutus positiivisen tuloksen ylläpitämiseen myös hieman hankalimpina vuosina, sekä kasvun kehittämiseen. Jokaiselle yritykselle ei kuitenkaan myönnetä pankin rahoitusta, mutta kyseisessä yrityksessä hyvä tase on ollut suuri apu tämän saamiseksi.

Poikkeuksellisen vuoden 2020 saatossa yritys on joutunut hakemaan rahoitusta kehittämishankkeelleen Business Finlandin kehittämisavustusta. Vuonna 2020 työmaita alettiin lykkäämään seuraaville vuosille rakennusalalla, sillä valtaosa työmaista oli suurehkoja työmaita, joissa työskenteli myös muita yrityksiä samassa projektissa ja työmäärissä ei täten kyetty noudattamaan valtion määräyksiä ja estämään koronan leviämistä työmailla. Toimitusjohtajan mukaan työmaa säännökset ja rajoitukset vaikuttivat talouteen vahvasti, josta syystä yritystä lähdettiin kehittämään kolmen ihmisen voimin Business Finlandin rahoituksella, vahvistamalla tarjouspyyntöjen vastausta ja luomalla luotettavimpia urakkalaskentoja nopeammin sekä yrityksen kilpailukyvyyn vahvistamista.

Rahoituksen hakuprosessi oli yksinkertaista ja tämä myönnettiin vain yrityksille, joilla oli tarve kehittämishankkeelle. Kehittämishankkeesta täytyi laatia tarkka suunnitelma, jossa on selitetty varojen käyttö ja mitä projektilla yritetään saavuttaa. Rahoitusta voi kuitenkin käyttää ainoastaan kolmannen osapuolen palveluihin, kuten esimerkiksi rekrytointipalvelukuluihin, joten projektin ulkopuoliset palkkaukset ja muut tuotteet eivät sovellu kehittämishankerahoituksen piiriin. Projektin käytettyä yrityksen sisäistä työvoimaa voitiin kuitenkin rahoittaa projektilla.

Business Finlandin kehittämishankerahoituksessa, jouduttiin laatimaan toteutus suunnitelma kahteen kertaan, sillä yrityksen kohdalla, kun haku oli vielä vireillä, pyydettiin yritystä

laatimaan lyhyempi sekä ytimekkäämpi suunnitelma. Syynä yrittäjän mukaan voi olla hakemusten runsas määrä, joka kasvoi koronavuonna 2020. Lisää kyseisestä aiheesta kappaleessa 4.2 Business Finland.

6.2 Yritys 2

Kyseinen yritys on erikoistunut rakenteiden telineiden asentamiseen. Yritys on perustettu vuonna 2017 ja liikevaihto on n. 2 miljoonaa euroa kalenterivuonna 2021. Liikevoittoprosentti on 5 %. Yrityksen aloittaminen oli haastavaa, sillä nykyisin päätoteuttajat pyytävät suuriltoisin aliurakoitsijan omia rakennustelineitä, joiden hankinta pienelle yritykselle on pääsääntöisesti hankalaa ja kallista. Pankit eivät myöntäneet yritykselle tarpeeksi lainaa telineiden hankkimiseen, jonka takia yrityksen riveihin otettiin enkelisijoittajia.

Yritys joutui karsimaan toiminnan alkuvaiheessa paljon urakoita, eikä tämä kyennyt vastaamaan kysyntään, sillä yritys oli valmiina toteuttamaan urakoita vain tilaajan työkaluilla ja materiaaleilla. Enkelisijoittajien rahoituksella ei saatu telineitä isoihin kohteisiin vaan yritys keskittyi pienempiin kohteisiin, kuten kolmekerrosisiin kerrostaloasuntoihin.

Vuosia myöhemmin yritykselle myönnettiin pankkilaina, kun yrityksen taseessa oli näyttöä, jolloin myös kaikki tarvitsemat työkalut oli mahdollista hankkia. Yritys on kasvanut liikevaihdoltaan 55 % enkelisijoittajien osallistumisen jälkeen ja yritys kasvaa yhä edelleen vuosi vuodelta.

Isojen telineurakoiden kanssa voi pienelle yritykselle tulla kuitenkin ongelmia tämän rahoituksen suhteen, sillä henkilöstökulut ovat myös iso osa yrityksen kuluista ja urakat saadaan yleensä laskutettua vasta tämän valmistumisen jälkeen, jossa voi mennä monia kuukausia. Yritys on tästä syystä joutunut joidenkin projektien kohdalla käyttämään laskurahoitusta. Toinen osa päätoteuttajista mahdollistavat urakan jaottelut suoritusperusteisesti siten, että kun osa projektista on suoritettu, voidaan kyseisestä työstä laskuttaa asiakasta tai yhteistyökumppania.

Yrityksellä ei ole ollut ongelmia yritystoiminnassa bisnesenkelisijoittajien jälkeen, Covid-19 pandemian aiheuttaneen kriisin lisäksi. Covid-19 laski yrityksen liikevaihtoa noin viidelläkymmenellä prosentilla vuonna 2020 työmaiden ja urakoiden aikataulujen siirtämisen vuoksi, jolloin yrityksen vuoden budjetti kärsi. Kalenterivuonna 2021 kuitenkin yritys oli onnistunut varautumaan tuleviin seuraavien vuosien urakoihin, jolloin yritys kasvoi entisestään. Yritys kykeni vastaamaan kysyntään nostattamalla kapasiteettia, palkkaamalla uusia työntekijöitä, kuten asentajia ja työnjohtajia, jonka ansiosta yritys pystyi ottamaan enemmän projekteja ja aloittamaan rakennusprosesseja kerrallaan. Yritys valmistautui omakustanteisesti vuoteen

2021, jonka takia vuoden 2020 tulos ei ollut odotettua tasoa, mutta yritys on kasvanut vuonna 2021 suuremmaksi, kuin mitä se oli ennen koronapandemian alkua. Kyseiseen toimintatapaan liittyi paljon riskejä ja tärkeitä päätöksentekoa, mutta yrittäjä on onnellinen tekemistään päätöksistä sekä toimintatavoistaan.

6.3 Yritys 3

Yrityksellä on omia urheiluvaatebrändituotteita, joita myydään vain verkossa. Yritys on perustettu vuonna 2018, joka toimittaa tuotteitaan kaikkiin EU-alueen maihin. Yrityksen liikevaihto kalenterivuonna 2020 oli noin 180 tuhatta euroa ja jonka liikevoittoprosentti oli 32 %, joka on noin 62 tuhatta euroa. Yrityksen liikevaihdon kehitys edeltävään vuoteen verrattuna oli 50 %. Tämä johtuu verkkokauppojen markkinoiden noususta Covid-19 aiheuttaman pandemian vuoksi, sillä uudet asiakkaat pystyivät tilaamaan vaatteita kotoa, ilman lähikontaktia. Urheilu on myös ollut viime vuosina kasvava trendi, joka kasvaa yhä edelleen vuosi vuodelta, jolla on myös yrityksen edustajan mukaan ollut yrityksen kasvuun suuri vaikutus.

Verkkokauppa aloitti oman brändin vaatteiden valmistuksen ulkoistamalla valmistukset ulkomaiselle tehtaalte. Toiminnan alkupäässä varastosta löytyi vain treenihuppareita, t-paitoja, shortseja ja legginssejä. Varastoa kasvatettiin kuukausitasolla kysynnän mukaan ja yrityksen liiketoiminnalla generoiduilla tuloilla pystyttiin kasvattamaan tuotekatalogin kokoa suuremmaksi, lisäämällä ulkoilu- ja juoksutakkeja, hattuja ja muita erilaisia urheiluun liittyviä pientuotteita.

Valmistajilla on kuitenkin määrällisesti minimi tilausvelvoitteita. Yrityksen edustaja ja yksinyrittäjä rahoitti ensimmäiset tuotteiden valmistamiskustannukset omalla pääomalla. Kysynnän kasvun myötä valmistamisen kuluja saatiin leikattua alhaisemmaksi, tilattuaan isompia erä kerrallaan varastoon, käännyttyään pankin puoleen.

Yrittäjän mukaan ensimmäisetkin valmistukset olisi pitänyt rahoittaa pankin lainalla, sillä pienyrityksen pyörittäminen olisi ollut hänen mielestään kannattavampaa, sillä pankkilainaa olisi tarvinnut laajalti yrityksen kasvattamiseen ja eri prosessien parantamiseen. Yrittäjällä oli entuudestaan ohjelmointitaitoa ja brändin luonti oli hänelle entuudestaan tuttua, jonka takia hän kykeni tekemään kaiken itse, minimaalisilla kuluilla, johon olisi voinut normaalissa tapauksessa kulua järjetön määrä pääomaa. Yrityksen toiminnan aloittaminen vei kuitenkin yrittäjältä paljon omaa aikaa, eikä hän maksanut itselleen palkkaa ensimmäiseen vuoteen liiketoiminnan alkamisesta.

Yritys käytti vaikuttajamarkkinointia ja myönsi, että hänellä oli myös tuuria brändin markkinoinnissa, käyttämällä Instagramin kautta vaikuttajamarkkinointia. Yleensä palkkioksi

annettiin ilmaisia tuotteita tai harvinaisissa tapauksissa ilmaisia tuotteiden lisäksi, myös rahallisia palkkioita. Yrittäjällä itsellään oli myös julkisuudessa esiintyviä ystäviä, jotka olivat valmiina auttamaan häntä, jonka takia hän kokee itsensä hyvätuuriseksi.

Tällä hetkellä urheiluvaatebrändeillä on erittäin paljon kilpailua ja ilman yrittäjän onnistuneista vaikuttajamarkkinoinnista sekä hänen julkisuudessa esiintyviä ystäviä, olisi toiminnan aloittaminen ollut hänen mielestään erittäin vai-valloista ja kallista, jolloin hän olisi kääntynyt pankin puoleen useammin. Nykyään yritys generoi hyvin tuloja, jolla on toistaiseksi pystytty rahoittamaan varastoaan ja nyt yrityksellä on suunnitteilla uusi mallisto, jonka lanseeraus on tarkoitus tapahtua vuonna 2023, jota yritys ei itse pysty rahoittamaan. Tästä ei ole kuitenkaan selkeää kuvaa, eikä yrityksen edustaja kyennyt vastaamaan mahdollisiin rahoitusmenetelmiin, joita tullaan hyödyntämään tuotteiden valmistamisessa ja markkinoinnissa.

7 Yhteenveto

Tutkimuksessa on käytetty laajalti eri lähteitä, kuten esimerkiksi mielipidekirjoituksia, bloggeja, teoreettisia kirjallisuuslähteitä ja dataa. Tutkimuksen tavoitteena oli kiteyttää monien eri rahoituskanavien parhaimmat ja huonoimmat puolet, jotta lukijalla olisi mahdollisuus valita omaan tilanteeseensa sopivan rahoitusvaihtoehdon yritykselle.

Tutkimuksen haastatteluissa on käyty kolmen eri yrittäjän rahoituskokemuksia läpi, joilla ei ole ollut kokemuksia kaikista työssä mainituista rahoitusvaihtoehdoista. Lähteinä on kuitenkin käytetty asiantuntevien blogikirjoituksia, josta on saatu kokemuksia omaavien henkilöiden mielipiteitä. Tutkimus on onnistunut luomaan aloittaville uusille yrittäjille, yrittäjyydestä kiinnostuville sekä vanhoille yrittäjille oppaan eri rahoituskanavien hyödyistä ja milloin niitä kannattaisi käyttää sekä löytämään tilanteeseen nähden yrityksille kannattavan rahoitusvaihtoehdon.

Tutkimuksessa voi olla tietoa, jotka ovat muuttuneet ajan kuluessa ja työ sisältää paljon mielipiteitä sekä kirjoittajilta, että asian tuntevilta ja kokemusta omaavilta. Tutkimuksen luotavuutta on pyritty parantamaan tarkistamalla aina väittämät.

Eri rahoituslähteiden kannattavuus vaihtelee tarpeiden mukaan, joten varsinaista oikeaa ja väärää vastausta ei tässä tapauksessa pystytä määrittämään. Yritys 1 on pystynyt rahoittamaan suurempia hankkeitaan sekä projektejaan pankkilainalla, mutta yritykselle 2 ei sen sijaan myönnetty lainaa pankista, pienen taseen vuoksi. Yritys 3:n edustajan mukaan, hänen olisi pitänyt rahoittaa varastoaan itse, nostattamalla varaston saldoa hitaasti ja siten ostamalla varastoa yrityksen myyntisaatavillaan.

Rahoituslähteistä on tässä opinnäytetyössä pyritty mainitsemaan hyvät sekä huonot puolet, josta lukija voi tarvittaessa löytää itsensä kohdalle sopivan vaihtoehdon eri yritysrahoitustarpeisiinsa.

Lähteet

Painetut

Euroopan unioni, 2015. Joukkorahoitus, Opas pk-yrityksille. Viitattu 9.9.2021

Finnvera, 2021. Finnvera Investor Presentation, Finland's Export Credit and SME Financing Agency. Viitattu 12.11.2021

Kallio, A. & Vuola, L. 2018. Joukkorahoitus. Alma Talent. Viitattu 20.9.2021.

Sähköiset

Yrittäjät. 2013. Vieras pääoma. Yrittäjien www-sivut. Viitattu 23.4.2018. <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/taloushallinto-ja-maksut/rahoitussuunnittelu/vieras-paaoma-317215>

Tölö, E. 2016. Mullistaako digitalisaatio vielä rahoitusalan? Eurotalouden www-sivut. Viitattu 23.4.2018. <https://www.eurojatalous.fi/fi/2016/2/mullistaako-digitalisaatio-viela-rahoitusalan/>

Calmarza, A. & Baker, A. 2014. Why disintermediation is Europe's funding future. International Financial Law Review; London. Viitattu 16.4.2018. <https://search.proquest.com/central/docview/1688626087/fulltext/5A4F90B126B648EFPQ/1?accountid=12003>

Clearly, P. 2015. The Case for Crowdfunding. Accountancy Ireland. Viitattu 16.4.2018. <https://search.proquest.com/central/docview/1753248440>

Staniewski, M., Szopiński, T. & Awruk, K. 2016. Setting up a business and funding sources. Viitattu 16.4.2018. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0148296315006414?via=ihub>

Anita Saaranen-Kauppinen & Anna Puusniekka. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarasto. Viitattu 28.4.2018. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L2.html>

Kauko, K. 2011. Lyhyt johdatus rahaan. Suomen Pankki. Viitattu 29.4.2018. <https://helda.helsinki.fi/bof/bitstream/handle/123456789/8464/169229.pdf>

Finanssialalle. N.d. Pankkien tehtävät. Finanssialalle www-sivut. Viitattu 29.4.2018. <https://www.finanssialalle.fi/opintomateriaalit/finanssialan-perusteet/finanssialalla-toiminen/finanssimarkkinoiden-toimijat/pankkien-tehtavat.html>

Raijas, A. & Saastamoinen, M. 2015. Pankkipalvelut 2015, Kuluttajien näkemyksiä pankkien tarjonnasta. Kilpailu ja kuluttajavirasto. Viitattu 15.9.2020. <https://www.kkv.fi/globalassets/kkv-suomi/julkaisut/selvitykset/2015/kkv-selvityksia-5-2015-pankkipalvelut-2015-kuluttajien-nakemyksia-pankkien-tarjonnasta.pdf>

Suomen Pankki. 2021. Poikkeusolot vaikuttivat korttimaksamiseen vuonna 2020. Suomen Pankki www-sivut. Viitattu 29.11.2021. <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/maksuliike-tilastot/maksuliiketilatost/>

Hellamaa, T. 2020. Oletko huomannut? Käteinen on lähes kadonnut muutamassa vuodessa, mutta digitaalisuus vaikeuttaa rahan hahmottamista. YLE:n www-sivut. Viitattu 15.9.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-11166192>

Sommar, H. 2017. Rahat kortilla. YLE:n www-sivut. Viitattu 15.9.2020. https://yle.fi/aihe/artikkeli/2010/06/10/rahat-kortilla?qt-tabs_under_arti-cle=0&page=1

Klemola, K. 2016. Pankkilaina vs. laskurahoitus. Rahoittamo www-sivut. Viitattu 29.11.2021. <https://www.rahoittamo.com/blogi/pankkilaina-vs-laskurahoitus/>

Vakuudeton. N.d. Lainaa osakeyhtiölle. Vakuudeton www-sivut. Viitattu 29.11.2021. <https://vakuudeton.com/lainaa-osakeyhtiolle/>

Säästöpankki. N.d. Yrityslaina. Säästöpankki www-sivut. Viitattu 29.11.2021. <https://www.saastopankki.fi/fi-fi/yritykset/yritysrahoitus/yrityslaina>

Vakuudeton. N.d. Yrityslainan korko 2022 - laskuri kertoo rahoituksen kulut. Vakuudeton www-sivut. Viitattu 30.11.2021. <https://vakuudeton.com/yrityslainan-korko/>

Ghosh, B., Le Roux, C. & Verma, A. 2020. Investigation of the fractal footprint in selected EU-RIBOR panel banks. Business Perspectives. Viitattu 30.11.2021. https://businessperspectives.org/images/pdf/applications/publishing/templates/article/as-sets/13302/BBS_2020_01_Ghosh.pdf

Suomen Pankki. N.d. Tietoja euribor-, €STR-, eonia- ja eurepokoroista, peruskorosta, korkolain mukaisesta viite- ja viivästyskorosta (4 § ja 4 a §), valtion viitelainojen koroista sekä pankkien omista viitekoroista. Suomen Pankki www-sivut. Viitattu 30.11.2021. <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/korot/kuvaus/>

Kilpailu- ja kuluttajavirasto. 2021. Maksaminen ja laskutus. Kilpailu- ja kuluttajaviraston www-sivut. 3.12.2021. <https://www.kkv.fi/ratkaisut-ja-julkaisut/julkaisut/kuluttaja-asiamiehen-linjaukset/aihekohtaiset/maksaminen-ja-laskutus/>

Bisnes. N.d. Factoring ja laskujen myynti. Bisnes www-sivut. Viitattu 3.12.2021. <https://bisnes.fi/factoring-laskujen-myynti/>

Osuuspankki. N.d. Factoring eli saatavien rahoitus. Viitattu 3.12.2021. <https://www.op.fi/yritykset/rahoitus/kayttopaaoma/factoring>

Svea. N.d. Factoring yritysrahoitus. Rahoita myyntisaatavat kätevästi factoringpalvelun avulla. Svean www-sivut. Viitattu 3.12.2021. https://www.svea.com/fi/fi/yritykset/rahoitus/factoring-rahoitus/?hsa_acc=4932443372&hsa_cam=8919997153&hsa_grp=93897682950&hsa_ad=419464626696&hsa_src=g&hsa_tgt=kwd-27719180&hsa_kw=factoring&hsa_mt=p&hsa_net=ad-words&hsa_ver=3&gclid=Cj0KCQiAst2BBhDJA-RlsAGo2ldVvlvSQxDAYksGB0WTzO6bBrj0b0DqOuiN_LDv_ENIdAlp1Grj4ZGEaAmINEALw_wcB

Silvola, O. 2019. Varjopankit. Rahoittamon www-sivut. Viitattu 4.12.2021. <https://www.rahoittamo.com/blogi/varjopankit/>

Finanssiala. N.d. Oletko varjopankin asiakas? Mitä sitten. Finanssialan www-sivut. Viitattu 5.12.2021. <https://www.finanssiala.fi/uutismajakka/Sivut/Oletko-varjopankin-asiakas-%E2%80%93-mit%C3%A4-sitten.aspx>

Ylhäinen, I., Ali-Yrkkö, J. & Pajarinen, M. 2019. Uutta tietoa bisnesenkeleiden roolista Suomessa: rahoitusta saaneet yritykset eivät kasva muita nopeammin, mutta rahoitus lisää selviytymistä. Etlan www-sivut. Viitattu 6.12.2021. <https://www.etla.fi/ajankohtaista/uutta->

tietoa-bisnesenkeleiden-roolista-suomessa-rahoitusta-saaneet-yritykset-eivat-kasva-muita-no-peammin-mutta-rahoitus-lisaa-selviytymista/

Ekqvist, K. & Korhonen, H. N.d. Pääomasijoittajat. Fondian www-sivut. Viitattu 8.12.2021. <https://virtuallawyer.fondia.com/fi/articles/paaomasijoittajat>

Lehtilä, P. 2016. Pääomasijoittajat (Venture Capitalists and Private Equity Investors). Viitattu 27.12.2021. <https://docplayer.fi/1729134-Paaomasijoittajat-venture-capitalists-and-private-equity-investors.html>

Koivikko, K. 2019. Kiinnostaako pääomasijoittaja? Tällainen on sijoituksen polku. Y-Studio www-sivut. Viitattu 27.12.2021. <https://y-studio.fi/yrityksen-alku/talous/paaomasijoituksen-polku/>

Jordman, M. 2015. Joukkorahoitus markkinoinnin ostamisessa verkosta. YAMK, Kasvuyrittäjyys opinnäytetyö. Viitattu 29.12.2021. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/96848/ONT_YAMK__Laurea_Jordman_Mika_final.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Salonen, E. 2016. Joukkorahoitus eli crowdfunding. Oulu Capital of Northern Scandinavia. Viitattu 29.12.2021. <https://docplayer.fi/455826-Joukkorahoitus-eli-crowdfunding.html>

Mesenaatti. N.d. Mitä on joukkorahoitus. Mesenaatti www-sivut. Viitattu 20.1.2022. <https://mesenaatti.me/tervetuloa-yhteisorahoitus/>

<https://tietopankki.businessfinland.fi/anonymous/extensions/MyonnettyRahoitus/Myonnetty-Rahoitus.html>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Hyvinvointia, kilpailukykyä, kestäväää kehitystä. 2013. Viitattu 24.9.2021 https://www.ely-keskus.fi/documents/10191/170854/ELY+laaja_yleisesite_su.pdf/9fff4469-7e90-4b8c-a15a-526194c3993e

Brown, A. R. 2022. What is a Blockchain? Investopedia www-sivut. Viitattu 10.3.2022. <https://www.investopedia.com/terms/b/blockchain.asp>

Samsung. N.d. What is NFC and how do I use it? Samsung www-sivut. Viitattu 11.3.2022. <https://www.samsung.com/uk/support/mobile-devices/what-is-nfc-and-how-do-i-use-it/>

Hill, S. 2021. What is NFC? Here's everything you need to know. Digitaltrends www-sivut. Viitattu 11.3.2022. <https://www.digitaltrends.com/mobile/what-is-nfc/>

Vaidya, N. 2020. Embracing Technology Innovations in Financial Services. Oracle blog www-sivut. Viitattu 13.3.2022. <https://blogs.oracle.com/financialservices/post/embracing-technology-innovations-in-financial-services>

European Commission. N.d. Crowdfunding explained. European Commission www-sivut. Viitattu 7.4.2022. https://ec.europa.eu/growth/access-finance-smes/guide-crowdfunding/what-crowdfunding/crowdfunding-explained_en

GoFundMe. N.d. What Is Crowdfunding? The Clear and Simple Answer. GoFundMe www-sivut. Viitattu 7.4.2022. <https://www.gofundme.com/c/crowdfunding>

Julkaisemattomat

Mäkinen, J. 2018. Joukkorahoitus Suomessa. 10.4.2018.

Kuviot

Kuvio 1: Pankkipalveluiden käyttö kuluttajien näkökulmasta	12
Kuvio 2: Käteis- sekä sekakäyttäjien määrä Suomessa prosentteina	13
Kuvio 3: Kuluttajien velkaantumisasaste vuosittain suhteessa tuloihin	14
Kuvio 4: Yrityslainan ehtoihin vaikuttavat asiat.....	15
Kuvio 5: Euribor-korkojen kehitys	17
Kuvio 6: Varjopankkien osuus Suomen pankkisektorista	19
Kuvio 7: Bisnesenkellisijoitusta saaneet yritykset jaoteltuna ikään, työllisyyteen, toimialaan ja sijaintiin (Ylhäinen, Ali-Yrkkö & Pajarinen 2019)	20
Kuvio 8: Pääomaperusteisen joukkorahoituksen selitys (Hooghiemstra, 2016)	23
Kuvio 9: Business Finlandin jaetut avustukset vuositasolla	25
Kuvio 10: Blockchain prosessikaavio	26